

2017-06-12

Dnr
2017-309Er referens:
Fi2017/01289/DF
2017-309

Finansdepartementet

Remissvar Digitalforvaltning.nu (SOU 2017:23)

Skellefteå kommun har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade utredning, och avger härmed följande yttrande:

Skellefteå kommun är förväntansfulla inför det kommande arbetet med bland annat en ny digitaliseringsmyndighet. Att lägga ihop alla digitala uppdrag till en samlad myndighet ses som positivt för att kunna kraftsamla och möta morgondagens krav. Skellefteå kommun vill i sammanhanget framhålla att kommunen har uttryckt sitt stora intresse av att myndigheten ifråga lokaliseras till Skellefteå.

En uttalad ambition är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Om Sverige skall lyckas att ta del av den globala digitala potentialen är det önskvärt att regeringen tar ett större grepp kring digitaliseringen än de delar som handlar om det offentliga Sveriges behov och möjligheter. Skellefteå kommun anser därför att det är en alltför för låg ambition att lägga samordningen av digitalisering inom en befintlig statlig myndighet. Det som är viktigt är inte att starten går fort utan att det blir en kontinuitet i framtiden. Det framgår av exemplen från våra grannländer.

Kommunens uppfattning är att Sverige inte kommer att kunna administrera sig fram till att bli en ledande nation inom digitalisering. Har verkligen en enrådigsmyndighet (se sidan 139) möjlighet att omvandla den svenska offentliga sektorn? Exempelvis kommer mer betydande effekter att uppnås genom att sätta större fokus på de 290 kommunerna istället för huvudfokus på de statliga myndigheterna. Hemtagnings-effekterna för 290 kommuner och landstingen är betydligt större än de ekonomiska effekter som de statliga myndigheterna kan räkna hem.

Det finns ett behov av att diskutera det kommunala självstyret när det kommer till digitalisering. Behöver det kommunala självstyret utmanas? Finns det också behov av att utmana de egna kommunala strukturer som bidrar till samma problematik?

Man ser från den omvärldsbevakning som är gjord i delbetänkandet (sidan 74) vikten av att skapa gemensamma grundläggande nationella lösningar för att utvecklingen ska kunna ske. Digitaliseringen får inte bara delas ut som ett uppdrag inom offentlig verksamhet utan måste vara en kärnfråga. Den digitala utvecklingen kan inte längre

lösas av enskilda avdelningar eller kompetenser, utan är mer en dimension som förändrar allt; uppdrag, service, arbetssätt, kontakter och socialt liv. Kunskapen och kraften hos kommunerna och de regionala samverkansaktörerna bör komma mer till sin rätt för att styra Sverige i rätt riktning och uppnå digital transformering.

Denna typ av större grepp skapar även förbättrade förutsättningar för näringslivsutveckling och konkurrenskraft. Enligt Skellefteå kommuns uppfattning skapar digitaliseringen möjligheter som inte enbart handlar om hur företagen kan möta det offentliga utan även hur dagens och framtidens branscher kan utveckla sina produkter och sin verksamhet. Med större insikt och med data från verksamhetssystem och sensorer (IoT) kan företag spetsa och förnya tjänster och produkter så att de kan möta invånare och kunders kommande behov inom alla områden, inte bara offentlig sektor. Kommunen ser därför även behov att involvera näringslivets förutsättningar och potentialer i en övergripande nationell satsning på en digitaliseringsmyndighet.

Idag sker 70 procent av kontakterna med privatpersoner i offentlig sektor med kommunal verksamhet och 100 procent av invånarna har en daglig relation med kommunen. Om Sverige vill vara en global spetsnation är Skellefteå kommuns uppfattning att en digitaliseringsmyndighet måste ta ett helhetsgrepp kring dessa frågor.

Morgondagens offentliga uppdrag kommer att skilja sig från gårdagens. För att kunna möta detta behov krävs ett utifrån- och in-perspektiv och ett förhållningssätt som baserar sig på medskapande. Här finns en stor möjlighet för den nationella nivån att skapa ett starkt och tydligt ramverk där vi kommuner vill och kan ha ett inflytande. Landets kommuner ska i högre grad ge medborgarna möjlighet att vara med och forma samhället och kommunernas tjänsteutbud. Inte bara bjuda in.

Skellefteå kommun tror att det kommer att krävas mod och en tydlig ledning där nationen Sverige går i täten och där kommuner och regionala aktörer har tydliga roller och ansvar i nära dialog med näringslivets representanter. För att möjliggöra detta i praktiken finns ett behov av tydliga strategier, målsättningar och handlingsplaner för hur arbetet skall se ut samt en tydlig administrativ samordning, förhoppningsvis under ledning av en ny fristående digitaliseringsmyndighet.

Viktigt att ta hänsyn till att styrningen av kommunerna kommer från flera myndigheter, måste samordnas så inte motstridiga krav uppstår.

Digitaliseringssamverkansrådet bör ha en sammansättning som motsvarar invånarnas kontakter, det vill säga 70 procent från kommuner, landsting och regioner och 30 procent från statliga myndigheter. I dag är representationen i E-sams styrelse, som utredningen föreslår (sidan 144) ska leda den nya myndigheten, cirka 20 representanter från statliga myndigheter och en från kommuner och landsting. En sådan fördelning kan inte avgöra vad som bör prioriteras för att ge Sveriges invånare rätt service från offentlig sektor.

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Skellefteå kommun

Lorents Burman

Kommunstyrelsens ordförande